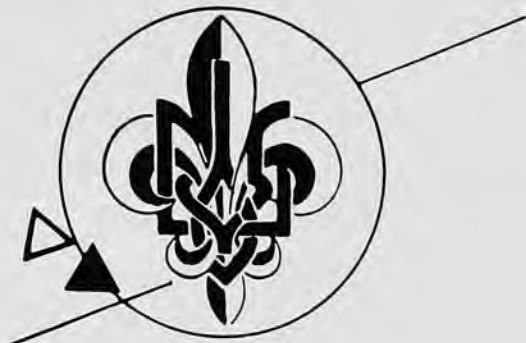

ТРАВЕНЬ — MAY 1986

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Юрій Липа — Святий Юрій
Іван Савич: Молодій матері
Іван Франко — 3 книги пророка Єремії
- 2 Треба нам знати: Роковини Івана Франка
- 3 Нова збірка поезій Романа Бабовала
- 4 3 мандрівок по Україні: Подруга Марта —
Київські зустрічі юначок Марти і Миросі
- 5 Юрій Стефаник — Дещо про велику старість і вічну
молодість
- 6 Не забудемо — Із Станичних Вістей у Вашингтоні
- 7 Лист з Польщі
- 9 Фоторепортер питає
- 10 Уляна Плавушак — Як Лора Дзюбанюк віднайшла
свій світ
- 11 Ольга Кузьмович — Весілля завдяки „Юнакові”
- 12 Віра Ке — Пластова „Маланка” в Торонті
- 13 Громадське вироблення нашого пластуництва
- 14 Хроніка: Оксана Джеонс — 3 колядою і Новим
Роком
Л.Г. — Пластова Свят-вечірня зустріч у Вінніпезі
пл. сен. Галя Котович — Пластове весілля в
Едмонтоні
- 16 Леся Логвиненко — Шедрий Вечір в Едмонтоні
Як колись в Карпатах
- 17 Чи знаєш Ти про УСП?
- 18 Хроніка: Галя Ліщинська — Табір „Побратими”
Станиці Канберра в Австралії
- 19 Оголошення Водно-маандрівного табору
„Побратимів”
- 20 Пізнаймо наші народні музичні інструменти
- 22 Як ми їх бачимо???
- 23 Пластуни виготовили українсько-англійську
двомовну програму для компютерів
- 24 Список датків на Пресфонд „Юнака”

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович
Члени редакційної колегії:
пл. сен. Роман Копач
ст. пл. Роман Вашук
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
пл. сен. Олександра Юзенів.

• Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

• Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

На обкладинці: Святий Юрій — Екслібріс
роботи мистця Роберта Лісовського

ЮНАК

ТРАВЕНЬ — MAY 1986

Ч.П. 5 (266)

РІК XXIV

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА „ЮНАКА”

\$20.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.00

YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

СВЯТИЙ ЮРІЙ

Націє народжена з огня,
Націє великая, молись —
Яснозбройний Юрій, як колись,
Осідлав могутнього коня;

Мов лавина біла поплила,
Гуркіт скель ляка малі серця,
Розбігається отрутна мла
Від проміння дивного лица;

Націє народжена з огня,
Ось прийшов твій Юрій, мов воскрес,
Стримує могутнього коня,
Простягає руку до небес.

Юрій Липа

Іван Франко

О, краю мій, перлино
в Божій скрині,
Що вибрав Бог над
всі краї земні,
І найулюбленішій своїй дитині
Як віно дав, як кріпость
на скалі.

Як я люблю тебе,
мій рідний краю,
Як я люблю красу твою,
твій люд,
Як гаряче молюся і бажаю
Для Твого щастя
свій віддати труд!

Як радо я життя
свого зречуся,
І щастя, і вдоволення
й житла,
Прийму все горе,
в муках я скінчуся,
Щоб тільки ти
не знав руїни й зла.

МОЛОДІЙ МАТЕРІ

Чуєте, хто там? — з дороги!
Мати іде молода,
Сонячні очі вологі,
Горда і рівна хода.
Гляньте, яка величава,
Скільки надії в очах!
Сина, як щастя, як славу,
В люди несе на руках.
Ні, їй немає зупину.
Їй поступається все,
Знайте: майбутню Людину
Радісна мати несе.
Скільки у серці любові!
Квітне для неї земля.
Друзі, тихіше розмови —
Спить на руках немовля!
Чуєте, хто там? — з дороги!
Гляньте, краса — не хода!
Кидайте квіти під ноги,
Мати іде молода!

Іван Савич

З КНИГИ ПРОРОКА ЄРЕМІЇ

РОКОВИНИ ІВАНА ФРАНКА

Іван Франко

У цьому році ми відмічуємо 130-річчя народження (27.8.1856 р.) і 70-річчя смерті (28.5.1916 р.) Івана Франка, одного з найбільших синів України та одного з найвизначніших українських поетів та письменників.

Ми не будемо тут подавати його життєпису ані зупинятися на творчості, бо це знають наші молоді читачі з українознавчих шкіл.

Зате хочемо звернути увагу на одну частину його творчості, близької темою нашим молодим читачам, — на літературу для дітей у формі байок і казок, які писані віршами або прозою і які з приємністю може читати кожний, а не лише дітвора, тому що їх зміст має суспільно-виховний характер.

Тут найславнішою є поема „Лис Микита” а далі віршовані казки „Абу Касимові капці”, „Коваль Бассім”, збірка байок „Коли ще звірі говорили”, казки „Ріпка”, „Мавка” та інші.

Як популярною і любленою є віршована казка-поема „Лис Микита”, може бути факт, що появилoся кільканадцять видань його, а ювілейне 11-те видання прикрашене було незрівняними ілюстраціями мистця Едварда Козака. Загальна кількість накладів усіх цих видань перейшла сто тисяч примірників і всі вони розійшлися, доказуючи тим велику популярність „Лиса Микити”. Хоча тема поеми взята із чужої літератури, Іван Франко переробив її на український лад, розповідаючи про життя в Західній Україні, а всі картини взяв він з української дійсності.

І там, в Західній Україні, майже кожна українська дитина уміла цілі строфи із поеми напам'ять, а „Лис Микита” був улюбленою лектурою. Про це захоплення пише у своїх споминах живуча дочка нашого Великого поета Анна Франко-Ключко ось так:

„Ми, діти, слухаючи оповідання татові про лиса й його пригоди захоплювались ними і це були найгарніші хвилини нашого дитинства, коли ми дочекались появи тата в нашій кімнаті і могли слухати чарівні байки, що лились з його уст як найсолодша музика. Коли ж не було тата, мама мусіла зайняти його місце і читати нам його отого чудового „Лиса Микиту”. Ми вивчали цілі уривки напам'ять, не знаючи ще письма, а всі дійові особи були у нас завжди на устах при наших забавах, персоніфікуючи в постатях звірів знайомих нам людей і себе самих.

Пам'ятник Іванові Франкові у Львові

Музей Івана Франка в Нагуєвичах

А коли ми підросли і навчились читати, ми тягнулись за книжками з прекрасними малюнками, що нам подвійно говорили до наших сердець, ще більш пояснювали і утверджували в пам'яті

Іван Франко у стрілецькому захисті у Львові

вислухане і прочитане. Ми не могли вийти з дива, що там писалось і про хитрого лиса і про вовчика усе голодного, і клапоухого зайчика і про колючого їжака, те все, що тато нам розповідав, а мама читала, ми жваво обговорювали і спорили про пригоди і події, описані в книжках. А вже погода ми довідались від старшого брата Андрія (який усе знав раніше від нас, малят), що все це писав Іван Франко,

письменник, тобто наш батько. Було знов багато зачудовання і безмежного подиву для людини, що вміла так гарно писати і якраз вона була нашим батьком!"

Дуже дораджуємо нашим читачам відзначити подвійні роковини Івана Франка перечитанням „Лиса Микити", якщо ще цього не зробили, тому що немає кращого українського „звіринного" і більш дотепного епосу, щоб так легко та приємно читався.

Музей Івана Франка у Львові

НОВА ЗБІРКА ПОЕЗІЙ РОМАНА БАБОВАЛА

Ми одержали до редакції нову збірку поезій молодого поета Романа Бабовала, що живе постійно в Бельгії.

Збірка під назвою „Омана молока і листи до коханок" видана накладом автора на приватному мікрокомп'ютері у 500 примірниках. Цей спосіб видання і оправдує деякі технічні недотягнення, зокрема читкість.

Як сам автор подає, до збірки увійшли вірші, написані в роки 1968-1985, і вони перейшли глибоку метаморфозу, головню мовного і формального характеру. Книжка присвячена Богданові Бойчукові, якого автор називає своїм „щирим батьком і другом по перу".

Для читачів „Юнака" Роман Бабовал і його поезії тим особливо цікаві, що саме на сторінках нашого журналу Р. Бабовал помістив перші спроби своєї творчості ще у 1968 році. В тому році у числі за вересень появилася перша згадка про молодого поета пера пл. сен. Лариси Онишкевич. Ряд віршів Р. Бабовала був поміщений у збірці молодечої творчості „Контрасти", що появилася у листопаді 1970 року, зредагована пл. сен. Ларисою Онишкевич. Саме збірка розпочинається поезією нашого молодого поета п.н. „Про контрасти". В тому році у

„Юнакові" за травень є довша новинка про першу збірку Р. Бабовала, що появилася в Бельгії у 1969 р. п.н. „Навіщо про це згадуємо?".

Р. Бабовал уродженець Бельгії, здобув середню освіту в Українській Папській Малій Семінарії в Римі, а відтак повернувся на дальші студії до Бельгії, де постійно живе.

Крім цієї першої збірки із 1969 р. та участі у збірці „Контрасти", Роман Бабовал в 1972 році випустив збірку п.н. „La nuit les oiseaux" у Парижі. В тому ж році Нью Йоркська Група видала його „Подорож поза форми" із обкладинкою і графікою мисткині Аркадії Оленської-Петришин.

Нову збірку Р. Бабовала можна замовляти у автора за ціну 3.50 ам. дол. (з пересилкою), адреса:

R. Babowal
1, rue du Fer a Cheval,
6110 — Montigny-le-Tilleul
Belgium

КИЇВСЬКІ ЗУСТРІЧІ ЮНАЧОК МАРТИ І МИРОСИ

Загальний вид міста з Олександрівської вулиці

Після розмови з вчителькою про Стуса Марта і Мирося нетерпляче чекали на зустріч з Віктором і Петром — студентами з Києва. А вони вже були при виході з готелю після вечері, радісно вітаючись помахом рук, побачивши дівчат.

— То ви таки не забули про обіцянку!.. Ми не були певні...

— Ви, певне, маєте про нас — молодих з Америки й Канади чи країн Європи, погану opiniю — бо тепер посуджували нас, що ми забули про обіцянку, що ми забудьки, — розжалена обізвалась, вітаючись Марта.

— О ні! З дотеперішнього досвіду маємо про вас найкращу opiniю, — похопився Петро. — До того ж ви повинні знати, що ми не можемо про молодь з капіталістичних країн мати добру opiniю, якщо вона не з комуністичних середовищ. Про цю молодь у нас пишуть і говорять самі позитиви, а про молодь „буржуазну“ — самі очорнювання. Ви ж це повинні розуміти!

— А нам, — як ви думаєте, не треба знати правди про вас? — поглядаючи на хлопців, запитала Мирося.

— Ну, ходім звідси! Десь у природу, хочемо свободної розмови, щирости! Ми стужилися за нею. Може розмовляючи пізнаємо себе!...

Коли прийшли на Володимирську гірку, посідали під деревом, звернені обличчям до сходу, дивлячись якийсь час мовчки на плесо Дніпра, на безмежжя степу... Та згодом попливла розмова. Почав її Віктор.

— Ми почали минулої зустрічі мову про Василя Стуса. Дещо знаємо про його життя, вдалося розпитати серед його знайомих. Він ще в 1965 році на зібранні молоді виступив в обороні тоді арештованих, закликаючи: „Хто проти тиранії, встаньте!“ і сам перший встав. Його арештували в 1972 році, засудили на 5 років концтаборів і 3 заслання. Він писав багато протестів, звинувачував КГБ за злочинні дії проти української культури,

*Народе мій! До тебе я поверну,
і в смерті обернуся до життя
своїм стражданням і не злим обличчям,
як син тобі доземно поклонюсь
і чесно гляну в чесні твої вічі
із рідною землею поріднюсь.*

Василь Стус:

„Як добре те, що смерті не боюся я...“

нашого народу, і тим самим проти людства, називав їх злочинцями, бо так обмотали народ доношиками, що ми боїмося один одного, стали мовчазними, боїмося самих себе. А скільки є таких, що протестували й за це покарали їх, вони загинули невідомо як і де? Стус має родину — вірну дружину, сина, маму і сестру. Про нього, люди, що з ними працював він робітником при будові підземки в Києві, чи на фабриці взуття, розповідають з великими похвалами. Це справді незвичайна людина.

— Стус після першого покарання, — продовжував далі Петро — побув дома з родиною не цілий рік. Вступив до Гельсінкської Групи, бо інакше зробити не міг — Група була обезголовлена (всіх її членів виарештували!), „треба ж було гідности народу боронити!“ — казав. Та ми мало знаємо про його творчість — чи можете хоч дещо розказати?

— У школі ми її не вивчали, — почала Марта. — Наша вчителька казала, що вона дуже скомплікована. Але знаємо, що вийшли такі його збірки: „Зимові дерева“, „Свіча у свічаді“, „Веселий цвинтар“, багато поезій друкувалися в журналі „Сучасність“. Десь близько 600 його віршів забрали в таборі під час обшуку. Голодував тиждень, щоб повернули, але цього не сталося. Він непокірний, його переслідують за те, що писав і говорив щиро, не хитруючи. Я пам'ятаю його вірш про Січ, де він говорив, що Україна виростає гнівом, вона не загине, не подолати її ворогам ні сибірами, ні соловками. Вона сильнішає і буде боротися доки не впадуть тюремні двері.

— Про нього знають письменники в Європі, — додала Марта. — Наша вчителька казала, що в обороні Стуса, коли його засудили вдруге 1979 року на 15 років, виступили голяндці, німці, всі держави, що підписали угоду в Гельсінках. Міжнародний Фестиваль поезії у Голяндії нагородив його премією десять тисяч гільденів, росіянин дисидент Сахаров звернувся до всіх поетів і вчених у світі, щоб домагалися уневажнення засуду поета. Але, що з того?..

— А з того таке, що нам треба частіше зустрічатися. Треба нам знати від людей, що живуть на чужині, все те, що діється у нас в Україні. Залізна заслона ще не відкрита.

Довго ще тривали розмови. А коли глянула Марта на годинник, несподівано запитала:

— А ви, — чи справді можемо вам довіряти? Нам же так наказували дома, щоб бути обережними із новими знайомствами, у розмовах...

Загальний вид на Подол (з Володимирської гори)

— Прикре це, але зрозуміле, Мартусю! — сумно сказав Віктор. — Це така наша доля. Доля нашого народу, що живе в різних світах... Ви уживайте розуму й інтуїції хіба, щоб знати — хто ваш приятель тут,

Юрій Стефаник

ДЕЩО ПРО ВЕЛИКУ СТАРІСТЬ І ВІЧНУ МОЛОДІСТЬ

Від редакції: В редакційному архіві „Юнака” найшли ми допис сина Василя Стефаника Юрія про відвідини в Пластовій Станиці Нью Йорку здається із 1971 року. Юрій Стефаник помер у квітні 1985 року в Едмонтоні але коли в травні припадають роковини його славного батька Василя ми містимо цей гарний та повний ностальгії спомин з перебування Юрія Стефаника серед пластунів у Нью Йорку, де він мав нагоду розповідати про свого батька.

Сто років — це велика старість, проте навіть у наших часах, коли медицина продовжує людське життя тоді, коли треба, і тоді, коли не треба, рідко хто доживає свого сторіччя. Не дожив його і Василь Стефаник, український письменник, сторіччя з дня народження якого відзначував у 1971 році в Україні і поза Україною живучий український народ.

Тому два тижні я одержав любий мені лист від великої молодости, від пластуна-розвідника Нью-Йоркської Станиці, Юрка Яримовича: „Як головний редактор цього видання (уже вдруге), Юрко має на увазі Ваш журнал, Юнаки й Юначки, — я просив би, щоб Ви написали нам свої враження із Пластової Ватри в Нью-Йорку”.

А що великій старості, як і великій молодості, відмовити не можна, я зітхнувши важко, — я тільки дуже зайнятий, — примушений Юркове прохання задовольнити.

Наперед пригадка про одну біблійну історію. Праотець Авраам із старого завіту бачив дивний сон.

а хто ворог. Ворогів тут досить. Ми ж будемо щасливі, якщо побачимо ваше довір'я до нас, якщо завтра зустрінемося знову. Будемо чекати вас на зупинці біля готелю по вечері.

Прощалися міцним потиском рук і довгими поглядами. Віктор і Петро довго стояли на другому боці вулиці, поки дівчата не зникли за дверима будинка. Розмовляли про поета, що не боячись смерті, хоче своїм стражданням ріднитись з рідною землею, мати право дивитися в чесні очі народу свого...

Подруга Марта
(Продовження буде)

Запитання:

1. Чому Марта і Мирося з студентами пішли розмовляти у природу?
2. Що знав і розповідав про Стуса Віктор?
3. Що сказав Петро про характер Стуса і його діяльність, працю на прожиток?
4. Які інформації подали Марта і Мирося про творчість Стуса?
5. Про що була мова між дівчатами й хлопцями при прощанні?
6. Про що розмовляли студенти після відходу дівчат?

Світлина із родинного альбому Стефаників
Василь Стефаник перший внизу з ліва, побіч син Семен
Стоять від ліва Юрій Стефаник і брат Лука

Здавалося йому, що височенна драбина простяглася з землі до самого неба, а по тій драбині, розказує Біблія, вгору й вниз, злізали янголи.

Коли я йшов сходами до Вашої домівки, мені здавалося, що я злізаю по тій Авраамовій драбині до неба, такі ті Ваші сходи довгі і стрімкі. Злізши на гору, Ваша Старшина, а між нею і я, ввійшли на залу, довгу і вузьку, де, ліворуч і праворуч, — ми йшли посередині, — прегарні, безконечно молоді юнаки й юначки скандували тричі „СКОБ!”, це щоб привітати Вашу Старшину, ну й гостя. Зараз же почалася програма. Ви, молоді Друзі, співали пластові пісні, майже так гарно, як Авраамові янгольські хори. Потім йшли промови, один з промовців, чи не пл.

сен. Уляна Старосольська, моя приятелька з тих часів, коли ми були молодими (прися ї Богу, ми були!), назвала Вашого гостя „достойним”. Він не тільки соромливо спустив очі вниз, але й оглянувшись подумав: „Вона напевно звертається до духа мого покійного батька”.

Потім Ваші побратими прегарно читали новелі Василя Стефаника. Врешті прийшла черга на мене сказати слово до Вас, про щось, про когось, найрадше про столітнього В. Стефаника. Не була це легка промова. „Мені можна говорити, мені можна і дещо прочитати, але коротко-коротко”, — думав я, складаючи плян промови. Так, читати найкраще, юні Друзі, тоді бодай промовець не наплете забагато дурниць. А найважливіше — говорити коротко, навіть найпоганіша промова добра, якщо коротка.

Такі думки снувалися в моїй голові, коли я глядів як Ви сиділи на твердій підлозі, яких сто молодих людей прегарний букет квітів, густо обрамований

зеленню, Вашими одностроями. Я почав говорити, потім читати. Я зразу спостеріг, що моє читання мертвим камінням падало на залю і на Вас. Я мусів знову почати говорити. Тоді й появилася переді мною наша сусідка в Русові, Доця Улашишина, — вона давно померла, — розумна, жінка, що дуже любила свій рід. Вона казала мені, виправдуючи тяжкі бесіди свого сестринка: „Ю (так мене називали в Русові, коли я був у Вашому віці!), Ілашко хоче так файно сказати, що аж не може”. Мені нагадалися її слова, коли я закінчив свою промову, бо і я хотів „файно” сказати.

А так загально враження з вечора на пошану Василя Стефаника у Пластовому Домі, що відбувся 12 листопада 1971 року? Враження незабутнє, враження таке, що я, тяжко злізаючи по сходах угору, таки доліз до Авраамових небес, між Вас, наші юні Друзі, безсмертну молодість нашого народу.

НЕ ЗАБУДЕМО

Не забудемо його — молодого чоловіка, який стрибнув з радянського вантажного судна бо... „хотів жити в чесній країні”. Не забудемо — завжди залишиться він для нас символом людського стремління до свободи. Не забудемо його мужньої боротьби, його відчайдушного опору усім спробам повернути його до „соціалістичного раю”. Не забудемо його рішучу, горду заяву світові: „Я українець”.

Виростаючи в інших обставинах, у вільній країні, Мирослав Медвідь напевно був би пластуном.

Не забудемо тієї жорстокості і підлості, яку ще раз виявила радянська система. Не забудемо безпринциповості і слабкості американського уряду, ані обурення, яке таке ставлення, таке заперечення основних принципів американської демократії, викликало серед широких мас американського народу. Не забудемо також ту силу, яку ми, як громада, віднайшли в собі, ставши в обороні молодого українського моряка.

Не сміємо цього забути, бо боротьба за життя і свободу Мирослава Медведя ще не закінчилась. В Конгресі Сполучених Штатів тривають заходи, щоб повністю розслідувати справу Медведя і питання втікачів з Радянського Союзу. Нам обов'язково треба ці зусилля підтримати, треба писати і телефонувати до наших конгресменів і сенаторів, треба чинити тиск на уряд, щоб не дати йому забути про справу Медведя. Так як, завдяки подібним заходам, на волю в цій „чесній країні” нарешті дістався інший втікач, литовський моряк Сімас Кудірка, так само і українському морякові Мирославу

вові Медведеві можливо колись вдасться повернутись на ці береги. Багато залежить від нас.

Пл. сен. Богдан і Оля Козаки, з Колумбії, Мериленд, написали цей вірш про Мирослава Медведя:

У хвилях ріки Міссісіппі холодних
Дороги до волі шукав
Моряк з України, юний, відважний,
Моряк-українець Медвідь Мирослав.

У мріях про волю в країні свободи
Де смолоскип волі горить
І світу голосить і щастя і поміч
І захист бездолим і гнобленим всім.

До волі проміння з неволі він рвався,
З недолі, тривоги і жаху.
Він вірив і рвався і двічі кидався
В розпуці в холодну ріку.

Шуміла бурхливо ріка Міссісіппі,
Ворожий сичав пароплав.
Здрігались серця в протестах і жалю,
Бо смолоскип волі згасав.

Закутий в кайдани і з раною в серці
Країну надії Медвідь покидав.
В неволю жорстоку каторги і муки
Вступав молодий Мирослав.

Із „Станичних Вістей”
Пластової Станиці у Вашингтоні
за листопад-грудень 1985 р.

ЛИСТ ІЗ ПОЛЬЩІ

Дорогі Друзі!

Я називаюся Алекс, мені 15 років і я живу в місті Ольштині у Східніх Прусах, що тепер належить до Польщі (перед Другою світовою війною належали до Німеччини).

Коли мені було 12 років, до нас приїхав з Нью Йорку мами кузен, що був на вимінній стипендії у Варшаві, де студіював слов'янські мови.

Це було вперше, що я почув, як мої батьки говорили з ним по-українськи. Досі я виростав виключно в польському середовищі, батьки з нами говорили дома по-польськи, ми ходили до польської школи і до костьола, так що навіть уважали себе за поляків. Тільки на свята, коли ми відвідували нашу бабуню, що живе на селі, мама говорила з нею по-лемківськи.

Лемківщина: Вил на Татри

Цього вечора мене зі сестрою і нашого кузена батьки взяли на концерт чоловічого хору „Журавлі” з Варшави. Концерт був чудовий, співали польські пісні, а відтак українські і я вперше почув справжню українську мову, якою говорять на Україні. Я був тим співом дуже захоплений і зворушений, бо ці пісні, немов відлуння чогось давно минулого, звучали так рідно і тепло, аж до болю.

Коли я поділився моїми враженнями з батьком, він мені почав розказувати про речі, які мене ще більше зворушили і здивували. Він пояснив, що ми так відчуваємо тому, бо ми є українці. Досі нам батьки про це не говорили, бо не хотіли нас наражувати на прикrostі зі сторони поляків, які до нас ставляться не тільки з погордою, але часом і з ненавистю.

Мої батьки — діти українських лемків, що їх насильно виселили з рідних сіл ще дуже молодими на колгоспні, невільничі роботи до Східніх Прус. Бабуня розказувала, що їх везли сім днів товаровими, замкненими поїздами, як худобу, у голоді і холоді, добре, що могли забрати зі собою трохи харчів і якимось видержали найгірше. Виселили всіх людей з їхнього села Лабової за те, що допомагали УПА.

Біля Ольштина живе велика лемківська громада, але польська влада не дозволяє ані на українську школу, ані на греко-католицьку парохію. Тільки на Різдво і Великдень приїжджає до Ольштина греко-католицький священик і за дозволом польського пароха відправляє Службу Божу в нашій обряді, але у польським костьолі.

Розповідь батьків і відвідини нашого кузена з Америки заохотили нас — дітей, почати вивчати українську мову. Наші батьки не могли нам багато допомогти, бо самі слабо говорили по-українськи і лише лемківською говіркою.

Коли я вже дещо підучився мови, я почав більше цікавитися життям українських емігрантів у Польщі і збирати про них інформації. Біля Ольштина живе майже 50,000 українців, у воєводстві Кошалін коло 30,000, в околицях Гданьска і Щецина над Балтійським морем може з 15,000 і понад 30,000 у воєводстві Вроцлавським. Разом до 150,000. На Лемківщині залишилося заледве 10,000. Не всі емігранти є з Лемківщини, половина це колишні мешканці Галичини, Волині та Полісся. Більш як 50% — це греко-католики, решта православні. Греко-католицьким священикам не вільно організувати своїх парохій, ані будувати церков, хоча при Люблінському університеті є греко-католицькі теологічні студії. Греко-католицькі церкви на Лемківщині знищено, або перероблено на латинські костьоли. Залишили тільки кілька церков, де відправляють Службу Божу греко-католицькі священики, а саме у Варшаві, Перемишлі і в деяких селах Посяння. Коли руйнували лемківські церкви, загарбані там ікони, церковні дорогоцінності і книги продавали на „чорному ринку” туристам з Америки і Канади. Пам'ятаю, як бабуня повернулася одного разу з Варшави і плакала, бо бачила, як хтось продавав старовинну ікону з її села Лабової.

Перемишль: Ринкова площа

До Другої світової війни у Перемишлі був греко-католицький єпископ, але коли в 1946 році польська влада передала в руки більшовикам єпископа УКЦ Коцеловського і його помічника Лакоту, греко-католицького єпископату в Перемишлі не відновили.

Тепер Верховний Архієпископ Мирослав Любачівський робить заходи у Ватикані, щоб українці в Польщі мали свого єпископа.

Православні українці не мають таких обмежень. Вони мають свої парохії, церкви та 4 єпархії, які підлягають Автокефальній Православній Церкві в Польщі, а та з черги підлягає Московському патріархату, що допомагає до русифікації Православної Церкви в Польщі.

Перемишль: Вид на Засання

Помимо великих скупчень українських емігрантів, в Польщі українських шкіл для дітей і молоді немає, не зважаючи на заходи Суспільно-Культурного Товариства у Варшаві. В деяких польських початкових школах є навчання української мови, але заледве 5% дітей українського походження її вивчає. В ліцеях (вищі середні класи) вивчають українську мову в Бартошицях, Щеціні і Ольштині та в загально-освітнім ліцею в Лігніці.

Можливо, що як закінчу гімназію, то піду до ліцею і буду мати змогу краще вивчити нашу мову. На університетах можна вивчати українську філологію у Варшаві і Кракові.

Одинокую організацією, дозволеною польським урядом, є Українське Суспільно-Культурне Товариство з централею у Варшаві і філіями по більших містах. В Ольштині є воно також, але діяльність його дуже слаба. От час до часу влаштовують якийсь концерт і тільки. Найживішу діяльність проявляють філії УСКТ у самій Варшаві, Щеціні і Вроцлаві. Українці не мають свого представника в соймі, щоби обороняти права українських громад.

З рамени УСКТ ми дістаємо щотижня журнал „Наше Слово”, де є одна сторінка, призначена лемківським громадам, „Лемківська сторінка”, а для

дітей виходить журнал „Світанок”. Я звичайно прочитую все „від дошки до дошки”. В журналі є літературна сторінка, подають події з українського життя в Польщі та в інших країнах і статті на різні теми. Раз на рік виходить календар. Українську книжку дуже тяжко дістати, хіба спроваджені із СРСР. За те багато інформацій про Україну і українські справи друкуються по-польськи. В Ольштині є раз на тиждень радіопрограма українською мовою, але тільки 15 хвилин. Подібні радіопрограми є в Кошаліні, Любліні і Ряшеві. Українці мають два широко знані хори: чоловічий „Журавлі” і мішаний „Жайворонки” у Перемишлі. Живе в Польщі група поетів, які пишуть українською мовою (Остап Ланський, Олександр Жабський, Ірина Рейт), Яків Дудла пише лемківською говіркою. З письменників знаємо Антона Вербу, Костя Кузика, Івана Шелюка. В ділянці мистецтва найбільше знаний є Юрій Новосельський, С. Печух, В. Савуляк, З. Подушко, Тит Венгринович і інші. Деякі з них є професорами Академії Мистецтв у Кракові. З українських науковців в різних ділянках відомі А. Верба, М. Козак, М. Лесів, Б. Вітковський. З польських науковців займається студіями українознавства Р. Зволінські, який очолює катедру українознавства при університеті Варшави.

Українці з Польщі стараються підтримувати зв'язки з українцями на Україні і в сателітних державах, влаштовують екскурсії, які є, однак, під наглядом партійних властей. З України приїжджають до Польщі українські письменники і науковці з лекціями і літературними доповідями по більших осередках. Дозволено теж на екскурсії до країн західної Європи, наприклад, прощі до Риму, на прогульки до Австрії, а на запрошення родини можна дістати дозвіл виїхати до ЗСА і Канади.

Оце стільки про наше емігрантське життя в Польщі. А тепер звертаюся до Вас, друзі, розсіпані по різних країнах світу. Пишіть про себе та українську громаду у вашій країні. Можливо, що колись зможу вас відвідати і пізнати. Маю надію, що ще будемо могли знайти спільну мову — українську!

Фоторепортер питає

В часі останньої Орликіяди фоторепортер спитав деяких пластунів, які є їх найкращі враження з Орликіяди, або з Пласту взагалі. Відповіді:

1. Ст. пл. Петро Ковч, Бурл., бунчужний Орликіяди: Найкраще в Пласті — бути в „Бурлаках”. Братерство — це найкраща прикмета Пласту. Знаєш, що друзі-бурлаки все тобі допоможуть, як треба. Можна з ними товаришувати та працювати в Пласті. Чому я в „Бурлаках”? Я виріс в „Бурлаках”. Від малого „шпротики” їхав на табори, перейшов ранги „смалюха”, „нетяги”, а тепер є „волокитою”. Моя ціль — стати повним „Бурлакою”.

2. Пл. сен. Всеволод Гнатчук, ЛЧ, к-т ЮИПЗ-82: Десь в архівах заховано найкращі враження.

3. Ст. пл. Орест Український, ККП-ів ЗСА, ЛЧ: Найкраще враження з Орликіяди? Очевидно — моя участь тут як Кр. Коменданта Пластунів!

4. Ст. пл. Арета Підвербецька, Бурх: Найкраще враження з Орликіяди це те, що можу сидіти спокійно на залі, а не мучитися на сцені відповідаючи на питання, чи граючи драми і комедії.

5. Ст. пл. Гілярій Зарицький, Орликівець: Мені Орликіяди дуже подобаються, тільки тепер жаль, що сиджу тут на залі, а не на сцені. (Минули юнацькі роки!)

З нагоди Міжнародного Року Молоді, в серпні 1985 року відбувся в Оттавському університеті з'їзд („ІНПАКС“) молодих людей з понад 60-ти країн світу. Вони з'їхались продискутувати всі справи, що відносяться до війни, революції, порушення людських прав, голоду, гонки озброєнь, миру, методів миротворення тощо. Під час з'їзду я зустріла єдину учасницю, крім мене, українку.

Властиво ми зустрілися зовсім випадково, я йшла на сесію і мала на собі вишивану сорочку. Лора йшла в протилежний бік але побачивши українську сорочку заговорила до мене українською мовою. Ми втішилися, що знайшли „нашу людину“ серед „чужих“! Після цього, по сесіях, ми розмовляли щовечора, до другої години ранку. Під час розмов Лора описала мені свою родину, своє життя, свої амбіції, подорожі та пережиття. Вона народилася в Оттаві, Онтаріо. Вона має 20 років, студіює на музичному факультеті Оттавського університету і бажає одержати музичний бакалавреат з вокальною спеціалізацією. Одна з п'яти дітей, вона найбільше з них цікавилася своєю спадщиною. Її мати є німецького, ливанського і французького походження, а батько — з українсько-польсько-вірменського роду. Тому що всіх дітей христили в протестантському обряді, вони ніколи не належали до української церкви, але Лора з власного бажання навчалася чотири роки в українській школі. Однак, тому що батьки українством спеціально не цікавилися, вона залишила українську школу.

Лора ніколи не належала і не належить до ніякої української організації. Лише тому, що в неї вроджений талант до музики і відчуття мистецтва, вона особливо зацікавилася українською культурою і сім років тому стала членом льокального українського ансамблю танців, в якому бере участь досьогодні.

Довший час Лора взагалі нічого не знала про національне походження своїх батьків. Мабуть, тому, що вона недавно запізналася з українською музикою, вона почала роздумувати про свій національний світ.

— „Українська пісня — це я, і завжди буде частиною мого „Я“. Але — з чого складається моя ідентичність? Ніхто в моїм середовищі не говорить про історію родини Дзюбанюків. Чому не було більше комунікації між бабунею і її родиною в Європі?“ —

Не було кому відповісти на Лорині питання. З невияснених причин, батько не хотів входити в минуле, згадувати свої молоді літа, ні наві'язувати контакти зі своєю ріднею. Проте, Лора тим більше хотіла знати. Вона заявила, що з поміччю різних амбасад вона сама відшукає родину Дзюбанюків і

постарається нав'язати з ними живий контакт, якщо ще лишилося з ким.

Батьки Лори не протестували. Вони навіть виявили свою підтримку, хоч самі не мали вже ні сили, ні причини себе „віднайти“, але потайно надіялися, що Лора ще встигне сама себе зрозуміти і заспокоїти всі турбуючі її питання своєї ідентичності.

Лора Дзюбанюк

Перед Лорою простелилася зовсім нова дорога, але вона рішила нею прямувати в майбутнє. Зібравши всі гроші, що вона мала, Лора почала послідовно шукати якінебудь сліди з життя родини Дзюбанюків. Минулої весни Лора несподівано натрапила на старого листа з 1958 року від правуїка. Зворотня адреса на конверті була польська. Отже, Лора тоді звернулася з тим до польської амбасад. З новими інформаціями, що вона від них одержала, написала до канадської амбасад в Польщі і до польського консульства в Торонто. Відтак скотактувалася з Центральним державним архівом у Варшаві. Лора дуже переживала, бо вона ще ніколи таких розшуків не робила і не була певна, чи не заведе себе в сліпий кут.

Нарешті, за кілька місяців Лора одержала вістку про місце знаходження двох братів її батька. Зворушена Лора вирішила поїхати до Польщі їх відвідати, поки вони ще живуть. Щоб могли писати і розмовляти з вуйками Лора мусіла навчитися володіти хоч трохи польською і українською мовами. Це не було легко. Ніхто вдома цих мов не знав. Треба було купити підручники і почати самій вивчати основні граматичні правила та лексику. За короткий час, розклавши словники довкола себе, Лора почала писати вуйкам листи. Навіть місяць не проминув, коли прийшли від них зворушливі відповіді.

Для Лори відкрився новий світ, що обіцяв нові знайомства, цікаве життя, і мабуть відповіді на її до-

кучливі „чому“, „як“, і „хто“. Хоч вона ще ніколи сама нікуди не подорожувала, ще ніколи не виїжджала поза межі своєї провінції, Лора завзялася поїхати сама до Польщі. За два тижні вона виїхала з Оттави в вимріяну подорож.

Під час лету до Польщі Лору вхопили непевність і страх: що станеться, якщо її ніхто не зустріне? Що як вони не зможуть порозумітися? Що, не дай, Боже, як хтось з них вміжчасі помре? Що... що... що...? Але, на щастя, не мала часу розжалобитися, коли літак приземлився. Дивиться вона через вікно, а там — сірість, чужі люди, натовп, метушня. Але придивившись, побачила, що хтось скаче з її фотографією в руці і щось вигукує, а за ним стоїть китиця червонявих лиць — молодих і старих.

Лора оповідала про свою візиту з великим зворушенням і вдовolenням. Усі її радо, по-родинному приймали. Молоденькі племінники і племінниці до неї прилипали, випитували її про західний світ. Вся родина дала Лорі признання за те, що вона відважилася поцікавитися іншими і взяла на себе відповідальність плекати своє українство. Хоча зпочатку вона боялася говорити, щось на неї вплинуло (можливо ентузіазм дітей, приятель старших, заохота всіх знайомих), і вона почала шораз вільніше розмовляти. Вона почувала себе як вдома. Перший раз у своєму житті Лора зазнала глибоке почуття родинної повноти. Всі її докучливі питання відносно ідентичності злилися з новими переживаннями і перетворилися у відповідь: вона — українка. Ні зміна клімату, ні політична система, ні мовні проблеми, ні чужі звичаї — нічого її не відчужило. Навпаки, Лора збагнула, що ідентичність

людини дає їй силу перебороти щоденні проблеми життя та невід'ємно лучить її з іншими людьми, зі спільним минулим і спільною майбутністю.

Повернутися до Канади не було легко. Лора з усіма членами родини дуже зжилася, але вона обіцяла переписуватися з ними і дотримується слова — листи з кожної сторони стають шораз довші і повніші. Вона згадує завзятість своєї рідні — жити українським життям серед чужого середовища, чарівну атмосферу правдивого українського дому, щоденні пригоди, пов'язані з порівняльно бідною економією, надзвичайну любов, що лучить всіх членів родини, та їх задоволення лише разом сидіти і до ранку співати.

Лора виступила з українською піснею під час розвагової частини Оттавського з'їзду. Її виступ був не тільки професійний, а її голос мав стільки краси і чару, що вся зала затихла і слухала її з великою увагою. Своїм виступом вона всіх спонукала зацікавитися українським мистецтвом і взагалі Україною.

Тільки я знала, що Лора була надхнена своїм відновленим почуттям ідентичності.

Лора Дзюбанюк репрезентує тих молодих українців, які варті нашої спеціальної уваги і підтримки. Загально — їх не видно ні по організаціях, ні на імпрезах, ні у рідних школах. Отож, щоб не зачислити їх до „загубленої генерації“, всі українці мусять таких молодих людей шукати, не конечно в стандартних, усталізованих інституціях, а головню, нав'язувати знайомство з батьками, що почувують себе відчуженими.

Уляна Плавущак

ВЕСІЛЛЯ ЗАВДЯКИ „ЮНАКОВІ“

З великою радістю інформуємо усіх наших читачів, що ст. пл. Карло Собенко з Аргентини, наш довголітній вірний співробітник, одружується і Ізидоро Корчовий з Бразилії, яку він пізнав за посередництва редактора „Юнака“.

Свого часу Ізидора, яка пильно читала „Юнака“, звернулася до мене з проханням, що вона хоче переписуватися з пластуном або пластункою. Помимо того, що я подавала її прохання на сторінках „Юнака“, не знайшовся ніхто охочий, і я сама взялася писати до Ізидори листи. Аж ось одного разу у розмові з Карлом, коли він побував у ЗСА, я йому це розказала і подала адресу Ізидори. Так цих двоє читачів „Юнака“ почали переписуватися і в дні 14-го травня 1986 року відбудеться в Парані, Бразилія, їхнє вінчання.

На жаль, помимо сердечного запрошення від молодої і молодого приїхати до них на весілля, я не можу сповнити їхнього бажання, але тим більше хочу поділитися цією радісною вісткою з читачами „Юнака“.

Друг Карло пише у своєму листі, яким повідомляє про цю щасливу подію: „Пишу до Вас цей лист і мені видається, що це казковий сон. Через Вас і „Юнака“ (ч. 221, ст. 16, з 1982 року) я мав нагоду пізнати таку гарну, чудову і повну духових прикмет дівчину Ізидору. Спершу я тільки мав намір переслати її з Бавн Бруку, де я був на студіях, книжки, але ця переписка відкрила для нас щось більше, і я переконався, що Ізидора для мене буде вибраною пластункою і дружиною та Паніматкою.

Цією карточкою запрошуємо Вас на весілля. Запрошення я сам намалював з великою любов'ю до Вас усіх і до моїх бджілок.

Дорога Пані Ольго! Ізідора і я хочемо дуже, щоб Ви були на нашому українському весіллі і щоб до нас промовили на тому святі.

Дуже Вам дякуємо за все!

З пошаною і любов'ю
ст. пл. Карло і Ізідора''.

А ось тут запрошення на це весілля, яке зробив наш друг в українському стилі.

В імені редакції „Юнака” і всіх читачів кличемо Молодій Парі „Многая Літа”!

пл. сен. Ольга Кузьмович

ПЛАСТОВА „МАЛАНКА” В ТОРОНТІ

Ніч з таємничими зворушеннями, що виринають на грані часу, коли змінюються роки, завжди викликає бажання виломити себе з кліщів реальної дійсності.

Цього року, в моєму житті з'явилася, разом з Галі'с Кометою — Ліда Гуцуляк, голова Пластового Маланкового Комітету на 1986 р., і вона постаралася, щоб Пластова Маланка мала свого ексклюзивного фото-репортера, тобто — мене.

Пластові Маланки почалися, як усі інші, скромно, коли ми тільки що скинули зі себе таборові „фуфайки”. Скоро, однак, дістали гіперболічну популярність, а з тим — гіперболічні розміри. Кожного року більше і більше гостей, більша заля, дорожчі квитки. Навіть, коли „маланківці” нарікали на тиск, юрбу, товпу, брак партнерів, на вечерю, що складалася з підігріваних стандартів — репутація Пластової Маланки на цьому не терпіла, навпаки, кожного року більше і більше з'їжджалось ветеранів різних балів, колекціонерів несповнених мрій, самотніх кавалерів, самотніх жінок, до нікого не приналежних панночок.

Цьогорічна Пластова Маланка була дуже елегантна. Відбувалася в найбільшій залі Гарбор Касел.

Оркестра: Не якийсь нещасний квартет, чи квінтет, а дві оркестри! Ах, з якою силою вони вживали інструменти і свої голоси. Коли на інших забавах мелянхолійні, сумні танга з п'ятдесятих років втискалися поміж коломийки, тут, динамічний калейдоскоп звуків голосив славу і стиль модерної генерації.

Вечір просувався з педантною точністю від фази, до фази, крім початку. На початку, не було слово, не було світло. На початку всі чекали напружено на Прем'єра Канади Браяна Малруні та його

дружину Мілі. Вони приїхали до Торонта в інших справах, але дали себе намовити, відвідати українців на Пластовій Маланці. Цього самого дня подавали в радіо, що Браян Малруні розпочинає кампанію, щоб підбудувати свою „сегінг популярності”. А де ж краще воскрешати свою популярність, як не між українцями?

Зліва — Міля — дружина Прем'єр-міністра Канади, Браян Малруні — прем'єр-міністр Канади, Ераст Гуцуляк — Станичний Пластової Станиці в Торонті, Ліда Гуцуляк (дружина Ераста) — відповідальна за Маланку. За Мілею — посол до федерального уряду Канади — Андрій Вітер
Маланка відбулася 12 січня 1986 року

Міля розсипала на всі сторони, мов „сійся родися”, зерна своєї питомої чарівності. Браян розтягав підкову свого усміху і хапав за всі руки, що до нього простягалися. Він мав своїх охоронників — великанів, своїх журналістів, своїх фотографів і кавалькаду телевізійних апаратів. А я — пропихалася через усю цю гущу і малим апаратом фотографувала

малих людей, а великим — великих. Хто запросив Малруні на Пластову Маланку? Це не важливе. Його аж так дуже не треба було просити. Він був би навіть убрав шаравари і купив в „Арці” бандуру, якби мав був час. Що він не зробив би, щоб підбудувати „сегінг популярті”!

Сотки рукотисків і обнять пізніше, нарешті почалася вечеря. Хрущі над вишнями не гуділи, та затихло все, навіть бубон.... Емоції в різних тонаціях, людський город чудових жінок, мов орхідей, панове в таксідах, з бородами, з медалями, відзнаками, лентами на грудях — все концентрувалося біля тарілок, на яких скоро і магічно мінялися страви.

А потім: знов музика: Бум! Бум! Бум! — Вав! Вав! Вав!

Деякі модерні танці можна танцювати і зі столом, ніхто нікого за ніщо не тримає, тільки всі індивідуально роблять кроки до власної хореографії. Я сама попала в одному моменті в групу індивідуалістів і досі не збагнула, чи я танцювала з ними, чи вони зі мною?

Пів години після „о пів до другої години” сотки золотих, срібних, лякеревих, пластикових, льокальних та імпортованих мештів перестало розтоптувати дрібненький порошок. Скінчилася „Маланка”. Почалося Майбутнє. Майбутнє? Це тільки минуле, що вийшло іншими дверима....

Подано в скороченні за Вірою Ке

ГРОМАДСЬКЕ ВИРОБЛЕННЯ НАШОГО ПЛАСТУНСТВА

Пластун добився резолюції в пошану Митрополита Шептицького

Ст. пл. Ігор Черник, член куреня УСП „Чорноморці” і член Пластової станиці в Нью Йорку, будучи на практиці в бюрі стейтової легіслатури в Олбані, постановив поробити заходи, щоб члени легіслатури познайомилися із постаттю Митрополита Андрея Шептицького і винесли відповідну резолюцію в його честь.

Після довгої праці, для якої ст. пл. І. Черник робив розшуки за матеріалами про Митрополита і прибирав його друковані праці, при допомозі членів УКЦеркви і різних громадян, він представив справу членові легіслатури із Квінсу, Н.Й., де живе ціла родина Ігоря. Посол А. Гевесі погодився на те, щоб Ігор при допомозі інших студентів та працівників бюра виготовив проєкт резолюції. Але щоб

резолюція перейшла, треба було підтримки відповідної кількості послів. Тому ст. пл. І. Черник при допомозі двох товаришів не-українців мусів вистаратися такої підтримки, роз’яснюючи представникам легіслатури про Митрополита Шептицького. Вкінці це йому вдалося і резолюція була схвалена і підписана 57 членами. В ній говориться про велику працю Митрополита Андрея Шептицького для оборони людських прав, про його допомогу переслідуванім жидам, про його пастирські листи проти нацистського режиму і про потребу вшановувати його пам’ять.

Так нашому молодому другові-пластунові вдалося перевести схвалення у стейті Нью Йорку спеціальної резолюції на пошану Великого Добродія Пласту.

ПЛАСТУНКА ПЕРЕДАЛА СВОЇ ГРОШІ НА ГРОМАДСЬКУ ЦІЛЬ

Наші читачі пригадують, що ми писали про удачу акцію куренів УСП і УПС „Перші Стежі” та „Верховинки” дати в „Нью Йорк Таймсі” цілу сторінку про боротьбу наших правозахисників. Організаторки передали тепер нам листа від пл. вірл. Дарії Ковч з Клівленду, щоб його зміст помістити, як доказ гарного пластового діла. Ось що пише наша юначка:

„Дорогі Подруги!

З радістю пересилаю Вам 50 дол. на Вашу збірку на появу сторінки в „Нью Йорк Таймсі”. Ці гроші я

одержала як дарунок від Українського Золотого Хреста за мою участь в Балю Преси у Філядельфії, на якому я репрезентувала Бюлетень УЗХ.

Високо ціню Вами розпочату акцію і бажаю Вам повного успіху!

З пластовим привітом СКОБ!

пл. вірл. Дарія Ковч

28 Курінь УПЮ ім. Кн. Ольги
Клівленд.”

З КОЛЯДОЮ І З НОВИМ РОКОМ

Це вже п'ятий рік як я ходжу з Пластом колядувати. За всі ці роки я із своїм роєм, а тепер гуртком мали багато пригод, і зустріли багато цікавих людей. (І звірят!). До коляди завжди мене приготував мій дід. Він розказував мені цікаві віншування, з якими я хочу з вами поділитися. Їх ніде не знайдете записаними!

З Новим Роком вас вітаєм,
Щоб ви всі були здорові,
Від матері до дочки.

Щоб велися гуси, кури,
Навіть свині і качки.

Всяке лихо, всяке горе,
Ви забудьте хоч на час.

З Новим Роком, з Новим щастям
Щиро ми вітаєм вас.

* * *

Погас учора день,
Заплакав рік старенький
Сьогодні так розцвіло
Сміється молоденький!

Старенького нам жаль,
Та плакати не годиться,
Бо молоденький рік,
Почне на нас гнівитися!

Одне, що мене дуже здивувало, це те, що в кожній хаті повно книжок! У нашій хаті, ми маємо так багато книжок, що ми вже не маємо місця на наших полицях! Я думала, що ми були чи не єдина родина, що дуже багато читала, але видно, що деякі інші люди також цікавляться книжками і читають їх.

Але книжки — це не єдина річ, що мене зацікавила під час колядування. В кожній хаті була цілком інша ялинка, інша тим, що деякі були правдиві, інші штучні, але всі були прикрашені різноманітними іграшками. Мені здається, що кожна родина прибрала ялинку по-своєму, оригінально за своїм смаком.

Може ті юначки, з якими я колядувала, не завважили тих різних котиків, які прислухувалися нашому колядуванню. Вони були з білими вушенятами. Можливо й вони собі з закритими мордочками мурликали-співали?... Були між ними і сіренькі, і чорненькі, і біленькі й руденькі. Але один котик малий, який не боявся близько прийти до нас, подивитися своїми кругленькими оченятами, був по-своєму найкращий і найдивніший. В нього сіреньке вушко й чорне тіло, і маленька біленька лапка. Він нам її радісно простягав!

І цей рік не минувся нам без пригод. Коли ми колядували, було дуже зимно, ми дуже змерзли, а до того ще й трохи заблудили. Але всі ми були задоволені, бо заколядували людям, що люблять колядників, і зібрали пожертви для Пласту. І зустріли багато знайомих людей! Побажали їм із Різдвом і Новим Роком!

Пл. прих. Оксана Джеонс (11 років)
Торонто, Онт.

ПЛАСТОВА СВЯТ-ВЕЧІРНЯ ЗУСТРІЧ У ВІННІПЕЗІ

Українські традиції — це скарб нашого національного життя. До таких традицій, що мають у собі глибоку символіку та зміст, належить пластова Свят-Вечірня зустріч. Вона увійшла у пластове життя з виїздом пластуна з рідного краю у нові країни поселення.

Кожного року, 6-го січня, коли в Україні сходить перша зірка (о годині 5-й по полудні східноєвропейського часу, година 10-та ранку на сході та о годині 7-й ранку на заході Канади), пластова молодь, розсипана по п'яти континентах світу запалює спільно Свят-Вечірню свічку.

Ця символічна зустріч єднає нас з Україною, поглиблює наші почуття до українського народу та зближує нас духовно до нього.

Запалюючи свічку поодинокі чи у пластовому гурті, ми єднаємося думками з близькими та далекими, приятелями та родиною і здоровимо їх із цим великим святом Різдва Христового.

За рішенням станичного проводу, цьогорічна пластова Свят-Вечірня зустріч у Вінніпезі відбулася на день скоріше спільно з новачтвом.

В неділю, 5-го січня, о 1-й годині по полудні, після Служби Божої в катедрі свв. Володимира і

Ольги, в якій пластуни організовано взяли участь, пластова домівка заповнилася пластовою молоддю та батьками.

На застеленому столі виставлено 12 традиційних страв Святої Вечері з колачем та свічкою на середині стола. З уст юнацтва полинула колядка „Добрий вечір тобі, пане господарю”.

Програмою свята переводила пл. розв. Наталка Гавалешка. Вона попросила курінну пл. розв. Миросю Фогу та курінного пл. учасника Василя Балюту запалити Свят-Вечірню свічку. При запаленні свічки курінна промовила: „Запалюю цю свічку за всіх українців у світі”. Курінний, запалюючи свічку, сказав: „Запалюю цю свічку за всіх пластунів у світі”. В той самий час запалено свічки в руках юнацтва і новацтва, а їх думки блискавкою полетіли довкола світу.

Зв'язкова ст. пл. Ліда Гавришків у своєму вступному слові згадала, яке велике значення має наш Свят-Вечірній обряд, чому таку велику вагу мають Різдвяні звичаї, Різдвяні страви, коляда та віншування. „Ми знаємо, що стиль життя, який провадимо тут, в Канаді є відмінний від того, що був колись в Україні. Не один із стародавніх звичаїв

видається для нас, молодих, смішним, перестарілим і не потрібним. Але всі ті давні звичаї — це частина нашої української культури, це частина того, що передали нам наші батьки й діди. Отож ми ні в якому випадку не сміємо їх забувати.”.

Потім пл. розв. Лариса Корбутяк прочитала „Колядники ідуть”, з „Юнака”, що присутні уважно вислухали.

На заклик ст. пл. Теодора Кушака юнацтво стало в коло і по черзі постановило докласти ще більше зусиль і праці на користь Пласту і українського суспільства.

Наше новацтво дуже гарно виконало „Новацький Вертеп”, з яким також в день Різдва відвідало посадника міста Вінніпегу Вілліама Норрі та голову опозиційної консервативної партії в Манітобі Геррі Філмона.

Кінцеве слово мав станичний пл. сен. Стефан Корбутяк, який привітав присутніх і коротко переказав історію пластової символічної Свят-Вечірньої зустрічі та запросив пластову молодь взяти активну участь в коляді під час Різдвяних Свят.

Програму закінчено колядкою „Бог предвічний народився”.

Л.Г.

ПЛАСТОВЕ ВЕСІЛЛЯ В ЕДМОНТОНІ

У 1982 році, у числі 2-3 „Юнака” появилася допис про першу гетьманську вірлицію в Едмонтоні — Дарусю Градюк. Минулого року, 11-го травня 1985, відбулася радісна подія у житті Дарусі, коли вона одружилася із ст. пл. Влодком Горбаєм.

На це велике, родинне свято з'їхалися члени широкої родини зі східної Канади, як також подруги Дарусі з Оттави і Вінніпегу. На весіллі було багато

На світлинці: молода пара при весільному столі. Перед нею прегарно виконаний весільний коровай.

пластової братії, що відспівали пластове „Отче Наш”. Наспіли привіти для молодят з цілого світу: з України, від хресної мами з Нової Зеландії, від пластових гуртків, які провадили Влодко і Даруся й від приятелів та друзів з Канади і з-поза Канади, з якими молодята провадили пластові табори. Привіт від Пласту склала пл. сен. М. Дитиняк, а станичний Пластової Станиці у Едмонтоні пл. сен. А. Горняткевич на другий день, на поправинах провів молитву.

Даруся здобула свій диплом в 1984 році і тепер працює як медсестра в Едмонтоні. Вона провела третю новацьку пробу з роєм „Очайдушки” а тепер провадить їх у юнацтві в гурткові п.н. „Райдуга”. Ст. пл. Влодко Горбай також колишній виховник новаків.

Бажаємо Дарусі й Влодкові багато щастя у дальшому їхньому спільному житті... й власний рій новацтва!

пл. сен. Галя Котович
Едмонтон

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР В ЕДМОНТОНІ

На Щедрий Вечір — 18-го січня цього року наш гурток „Райдуга” із своїми виховницями ходили щедрувати. Ми відвідали членів Станичної Старшини, колишніх членів Старшини та вчителів Рідної Школи.

Було так приємно, коли всюди нас так сердечно вітали та гостили.

Цей вечір залишиться нам усім приємним спомином.

пл. прихильниця Леся Логвиненко
— гурткова

П.С.

Пл. сен. С. Климкович передає \$10.- на покриття помещення знімки в журналі.

Перший ряд зліва: ст. пл. Даруся Прадюк Горбай, пл. прихильниці Оксана Базюк, Марта Дмитрук, Уляна Климкович, ст. пл. Гануся Прадюк. Другий ряд: пл. прихильниці Ніна Горняткович, Таня Галюк, Дарія Левчик, Леся Логвиненко, Лариса Домитрак.

ЯК КОЛИСЬ ПО КАРПАТАХ...

Прогулька плянувалась з метою дати юнакам нагоду загартуватись серед дикої природи, в умовах суворої зими, в підготовці до можливої кількадевної прогульки з нічлігом на снігу. На жаль, нам не пощастило — замість морозу і сніговий, які гартують юнацьке серце і душу і тіло, був соняшний, привітний день, коли юнаки 45-го Куреня ім. князя Володимира Великого в неділю вранці, 8-го грудня, прибули на одноденну прогульку до парку Шенандоа Нешенел Парк. Цей парк у горах Блу Ридж у штаті Вірджинія, на дві години їзди автом на захід від Вашингтону, є частиною федеральної системи парків і заповідників.

Важкий, але цікавий маршрут вибрали: вниз кам'янистою, крутою стежкою каньйоном струмика Вайтоук, з його численними водоспадами, стрімкими скелями і пропастями, а відтак знову вгору, цим разом вздовж Сідер Ран — Кедрового Струмика. Від найвищого пункту маршруту до найнижчого — понад 2000 стіп! Спускаючись вниз бачимо, що все менше і менше снігу на землі, стає тепліше, міняється рослинність.

Мандрування горами взимку має свій особливий чар — нема спеки, нема комарів ані мух, повітря видається свіжішим, здоровішим. На стежках рідко коли зустрічаєш людей. А ліси, які влітку покриті зеленою занавісою листя, в зимі віддають таємниці своїх глибин.

Наш маршрут того дня був всього на сім миль. Але тяжкі це були кроки — майже завжди вниз або вгору. Доводилось кілька разів струмок переходити, шукаючи найбільш вигідного місця. І завжди треба було вважати на свій кожний крок, щоб не стати на мокрий камінь, листя або мох і не покотитися стрімголов. До наших авт ми повернулись вже як почало темніти.

Хоч маршрут був позначений синіми знаками на деревах, часто доводилось перевіряти мапу, щоб встановити правильний напрямок. Отож пригодилося нашим юнакам знання картографії.

Ведмедів, які живуть в лісах парку Шенандоа, нам не пощастило бачити — пішли спати на зиму. а серни, на які багатий парк, побачили вже як від'їздили — паслися вони край дороги.

Відважних юнаків 45-го куреня, які разом із впорядником ст. пл. Юрієм Гавдяком і зв'язковим пл. сен. Юрієм Саєвичем пішли на цю прогульку, було всього дев'ять — Андрій Бігун, Лесик Пашин, Марко Коропецький, Богдан Лялюк, Володимир Цвікула, Роман Фонтана, Юрій Кузьмич, Павло Кость і Андрій Мелех. Нам жаль, це навіть не половина куреня, хоч прогулька була обов'язкова. Натомість були охочі з далека: до нас приєднався юнак з Балтимору Володимир Чорнодольський.

Із „Станичних Вістей” Пл. Станиці
у Вашингтоні ч. 5/35/

ЧИ ЗНАЄШ ТИ ПРО УСП

СТОРІНКА ПРО УЛАД СТАРШОГО ПЛАСТУНСТВА

КУРІННІ РАДИ

Перша Велика Рада куреня „Ті, Що Греблі Рвуть” в Австралії відбулася в Мельборні, 29-го грудня 1985 р. на оселі „Карпати”.

- вибрано Крайову Курінну Команду — Плавня: пл. сен. Оксана Тарнавська, Писар: пл. сен. Таня Венгринович, Крайова Курінна УСП: Ірина Цабанюк, Писар: Оля Кузик, Крайова Курінна УПС: пл. сен. Слава Болюх, Писар: пл. сен. Зіна Ботте.
- плян праці на будуче — рішено що всі осередки по уладах УСП і УПС мають перевести перевибори своїх проводів; мати Крайові Товариські Зустрічі частіше; зібрати фонди на „Енциклопедію” і передати збірку від обох куренів; старатися щоб місцеві бібліотеки спровадили книжки з українською тематикою в англійській мові, наприклад „В Карнавалі історії” Леоніда Плюща; зайнятися збіркою книжок для дітей в Аргентині; рішено брати активну участь у вишкільному і виховному секторі по станицях.

„ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ” В АВСТРАЛІЇ

Перший ряд (зліва на право) — Оксана Смеречук, Петруся Цабанюк, Ліда Сидор, Ірина Цабанюк, Галя Бурковська, Христина Бурковська, і Марійка Ільків.

Другий ряд — пл. сен. Марія Цюпак, пл. сен. Наталка Гриневич, пл. сен. Марія Святківська, Оля Кузик, пл. сен. Слава Болюх, Богданна Прудник, пл. сен. Оксана Тарнавська, пл. сен. Таня Венгринович, пл. сен. Зіна Ботте.

Рада відбулася 1-2 Березня 1986 на оселі „Карпатія” в Гантері, Н.Й.

Спільна знімка куреня „Спартанки” на Раді. Новообрана курінна Віра Чума сидить друга зправа.

- вибрано провід: курінна: Віра Чума
- І-ша заступниця: Фуня Павлишин
- II-га заступниця: Адріана Лучечко
- прийнято 7 кандидаток
- плян праці: переведення Свята Весни 1986 з куренем „Червона Калина”; посвячення нових курінних хусток; зорганізування відбиванкових та інших спортивних турнірів; дальша праця над створенням нових гуртків „Спратанок” по інших стейтах та в Канаді.

„НОВІ ОБРІЇ”

Рада відбулася 21-го вересня 1985 на Зеленому Ярі.

- вибрано провід: курінна: Леся Лаврин
- заступниця: Христия Адамз
- писар: Ліда Кучер
- скарбник: Христия Патерин
- хронікар: Ліда Серафим
- Плян праці: прогулька на канойки в травні 1986; курінні „sweatshirts”; придбання нових членів
- Адреса курінної: Lesia Lawrin
38184 Yonkers Dr.
Sterling Heights, MI 48077

Vera Chuma
145 Second Ave.
New York City, NY 10003

КУРЕНІ! ОСЕРЕДКИ! Надсилайте повідомлення про вашу діяльність:

Olha Stasiuk
36-16 24 Street
L.I.C., NY 11106
U.S.A.

ТАБІР „ПОБРАТИМИ” СТАНИЦІ КАНБЕРРА В АВСТРАЛІЇ

Пластова станиця в Канберрі влаштувала триденний табір під назвою „Побратими” в днях 14, 15 і 16 лютого 1986 року. Табір відбувся в державному парку „Намаджі” над річкою Орорал недалеко від південної частини Канберри, столиці Австралії.

Комендантом табору був ст. пл. Стефан Василик, бунчужним ст. пл. Тиміш Монджевський, писарем ст. пл. Галя Ліщинська, а інтендантом ст. пл. Богдан Воевідка.

На станичному таборі в Канберрі: Поміж деревами евкаліпту кенгуру прийшов до таборовиків на вечерю

Здається, що членам нашої станиці подобається таборування, бо хоча вони недавно повернулися із спільного табору Пласт і СУМ п.н. „Молода Україна”, вони взялися з ентузіазмом до організування станичного табору. На цьому таборі вони мусіли собі однак самі варити, але... голодному все добре смакує.

Після поставлення шатер у п'ятницю, 14-го лютого ц.р., відбулося коротке відкриття. Недалеко від нас таборували австралійські скавти, які добре придивлялися, як ми все робимо. Після вечері відбулася нічна гра п.н. „Здобуття вежі”, яка всім дуже подобалася. В суботу вранці відбулися різні гутірки, а по обіді мандрівки. Перша група (переважно молодші учасники табору) відбула коротку мандрівку, ідучи за знаками в терені. Друга, старша група відбула довшу мандрівку по досить гористому терені. Увечері була ватра, на яку приїхали гості з Канберри. До пізньої ночі лунав український спів по цілій долині ріки Орорал. Час від часу було чути оплески австралійських скавтів, які прислухувалися до нашого співу. В неділю, коли дівчата виготовляли шкіряні таборіві відзнаки, хлопці збудували престіл поміж двома деревами. Після обіду наш парох о. Дмитро Сенів відправив Святу Літургію, а опісля відбулося офіційне закриття табору. Отець Дмитро залишився відтак з нами грати відбиванку, перед тим, як всі від'їхали до Канберри.

Табір „Побратими” був настільки успішним, що станична старшина планує відбутися подібний табір пе-

ред ЮМПЗ, яка відбудеться в Аделаїді на площі „Бескид” під кінець 1986 року.

ст. пл. Галя Ліщинська
станична

ЩО: СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ '86

ХТО: ПЛЕМ'Я ПЕРШІ СТЕЖІ

КОЛИ: 26-ого ЛИПНЯ - 9-ого СЕРПНЯ

ДЕ: у МОТЕЛІ „КСЕНЯ” ГАНТЕР, Н.Й

ДЛЯ КОГО: ЮНАЦТВА ВІД 16 РОКІВ І СТАРШОГО ПЛАСТУНСТВА

КОШТ: \$290 - ПОБУТ І ХАРЧУВАННЯ В МОТЕЛІ

ПРОГРАМА: ПРОГУЛЬКИ, МУЗИКА, ЛІТЕРАТУРА І.Т.Д.

РЕЧИНЕЦЬ: 15-ого ЧЕРВНЯ

АДРЕСА: T. LASTOWESKY
108 SECOND AVE.,
NEW YORK, N.Y. 10003

АБО: МАРТА 212 673-8718

ВОДНО — МАНДРІВНИЙ ТАБІР

ПЛАСТУНЕ!

Чи кортить Вас часом залишити на короткий час цивілізацію, покинути щоденне життя, виїхати в незнану Вам безмежну країну, країну, яка складається з безлюдних лісів, з незайманої природи та нечисленною кількістю звірят і рослин?

Навіть, якщо така зачарована країна Вас не цікавить, а цікавить Вас мандрівництво, канойкарство, природознавство, веселе товариство, побратимський дух, або може новий рід пластового таборування, чи нові пригоди й переживання, то зголосіться бути учасниками **ПОБРАТИМСЬКОЇ ПРИГОДИ!!!**

ДЕ: Суперіор Нашонал Форест, Міннесота

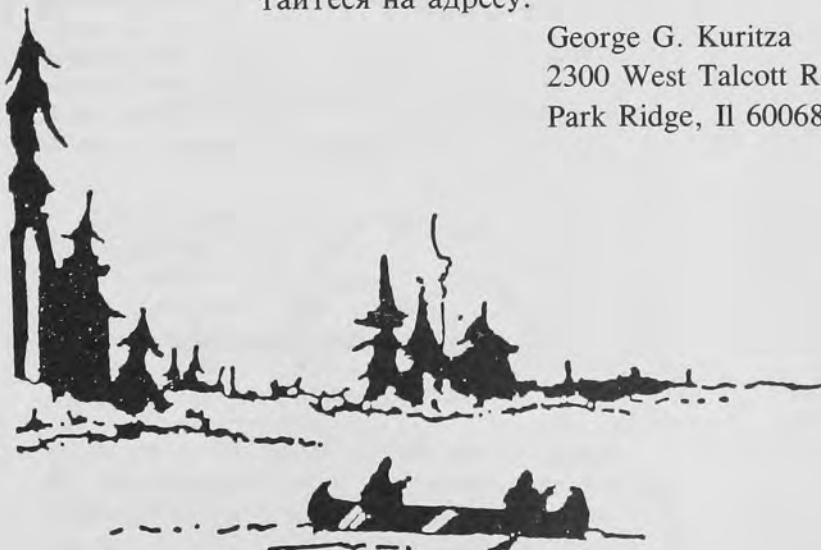
КОЛИ: Від 14-го до 22-го червня 1986 р.

ПРОГРАМА: сім днів водного мандрівництва канойками, зайняття з водних вмілостей, природознавство, риболовство.

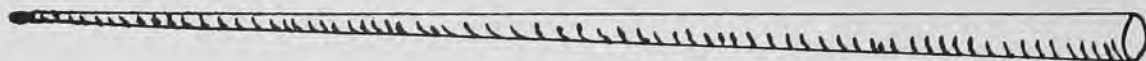
ВИМОГИ: учасниками може бути старше пластунство або юнацтво, після закінчення 15 років життя, що вміють плавати і досягнули пластовий ступень розвідувача (чки).

По точніші інформації що до коштів і транспорту, звертайтеся на адресу:

George G. Kuritza
2300 West Talcott Road
Park Ridge, IL 60068

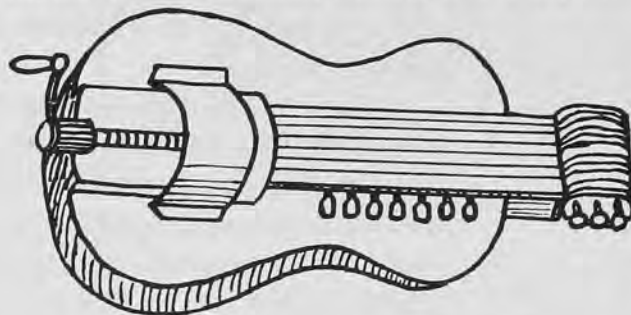
ПІЗНАЙМО НАШІ НАРОДНІ МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ

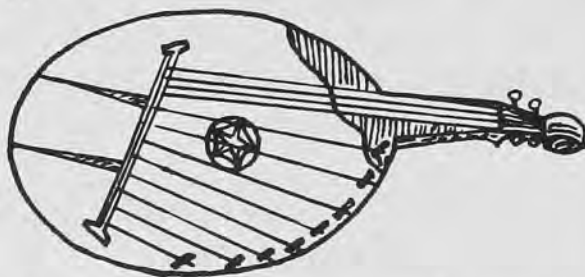
Трембіта, znana na Guцульщині, — труба завдовжки 3-4 метри, стіжкової форми. Звук її протяжний, сумовитий.

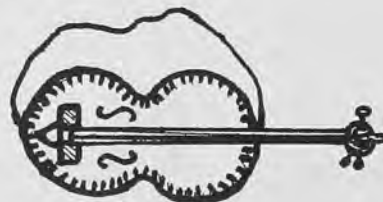
Сопілка або дудка — вирізана з різного роду дерева (ліщина, калина, ясень), із 6-7 дірками.

Ліра. Прийшла із заходу, де в X-XI ст. відігравала велику роль. У другій половині XVIII ст. бандура поступово утрачала своє значення і для акомпаньяменту дум почали вживати ліру, інструмент струнно-клявішевий. Ліра мала три струни.

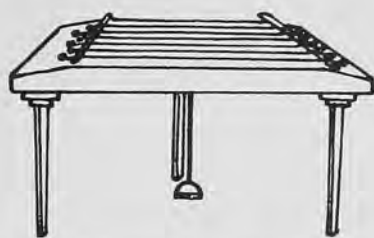

Кобза. Це — давній струнний інструмент, татарського походження, в Україні став популярний із початком XVI ст. Татарська кобза мала дві струни, коли перейшла до України — від 8 до 16 струн.

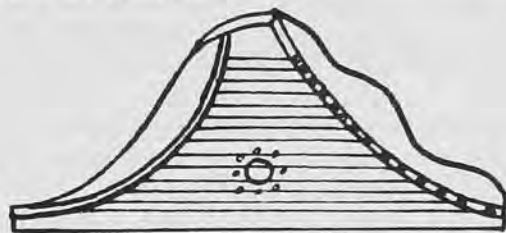

Підбасок або басоля являє собою струнний інструмент, посередній між віолончелею та контрабасом. Він особливо популярний як «бас» при акомпаньяменті до танків.

Духові інструменти, як правило, дерев'яні.

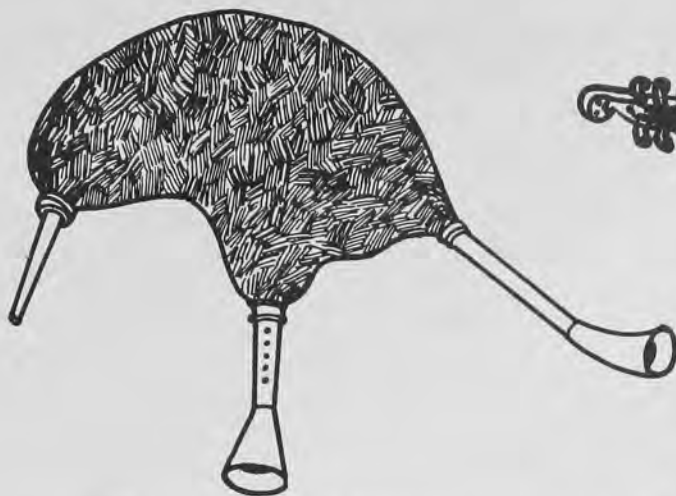
Цимбали. Інструмент, добре відомий і в інших народів, особливо в Угорщині, мав дві дошки. На верхній були натягнуті струни, 12 груп по 4 струни того самого строю в кожній. Грають на цимбалах паличками.

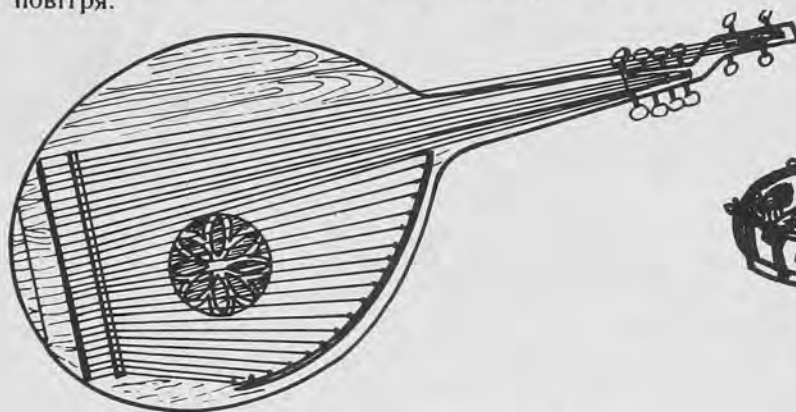
Гусла. Інструмент znаний серед слов'янських народів, нагадував арфу, ніби у зменшеній формі і в лежачому положенні.

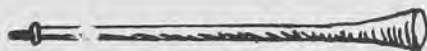
Рір (звичайно з волових рогів, але можливий і з дерева чи бляхи) та **лігави** — це інструменти, що їх уживають пастухи.

Дуда — складніший інструмент, поширений віддавна на Заході, особливо в Шотляндії, Німеччині, Чехії тощо. Шкіряний міх, з дерев'яними та металевими частинами, що ними вдувається повітря.

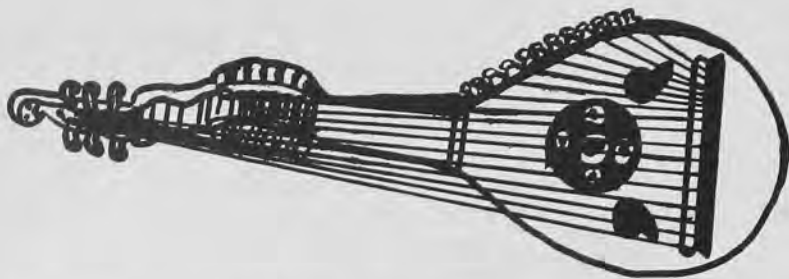
Бандура. Стала популярною в Україні в другій половині XVI ст. Розвинулася з інструменту, відомого в Англії у середині XVI ст. під назвою «пандора». Будучи досконалішою, усунула кобзу. Число струн — 12-13, хоча часами доходить навіть до 30.

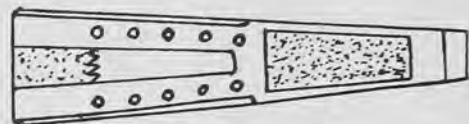
СУРМА

З ударних інструментів у народній українській музиці вживається **бубон** або **тарабан**. Це обруч, обтягнений шкірою, без означеної висоти тону. Крім того існує **решето**, щось наче мініатюрний бубон, з металевими кружалами в дерев'яному обручі. Решето нагадує тамбурин у сучасній оркестрі. За козацьких часів були відомі **літаври** та **тулумбаси**, подібні до сучасних літаврів.

Нарешті, відомий народний інструмент — **дримба**. Він металевий. На ньому грають, тримаючи його в зубах і одночасно рухаючи пальцями окремий еластичний дротик.

Торбан. Найбільш улюблений інструмент у XVIII ст., головню популярний у колах козацької старшини. То був струнний інструмент (12-13, часами число доходило до 30, а то й більше струн), трохи подібний до бандури, проте складніший у техніці гри. Тому він і не був поширений у народніх масах, а після середини XIX ст. взагалі більше не вживався.

ДЕНЦІВКА

БУБОН

ДРИМБА

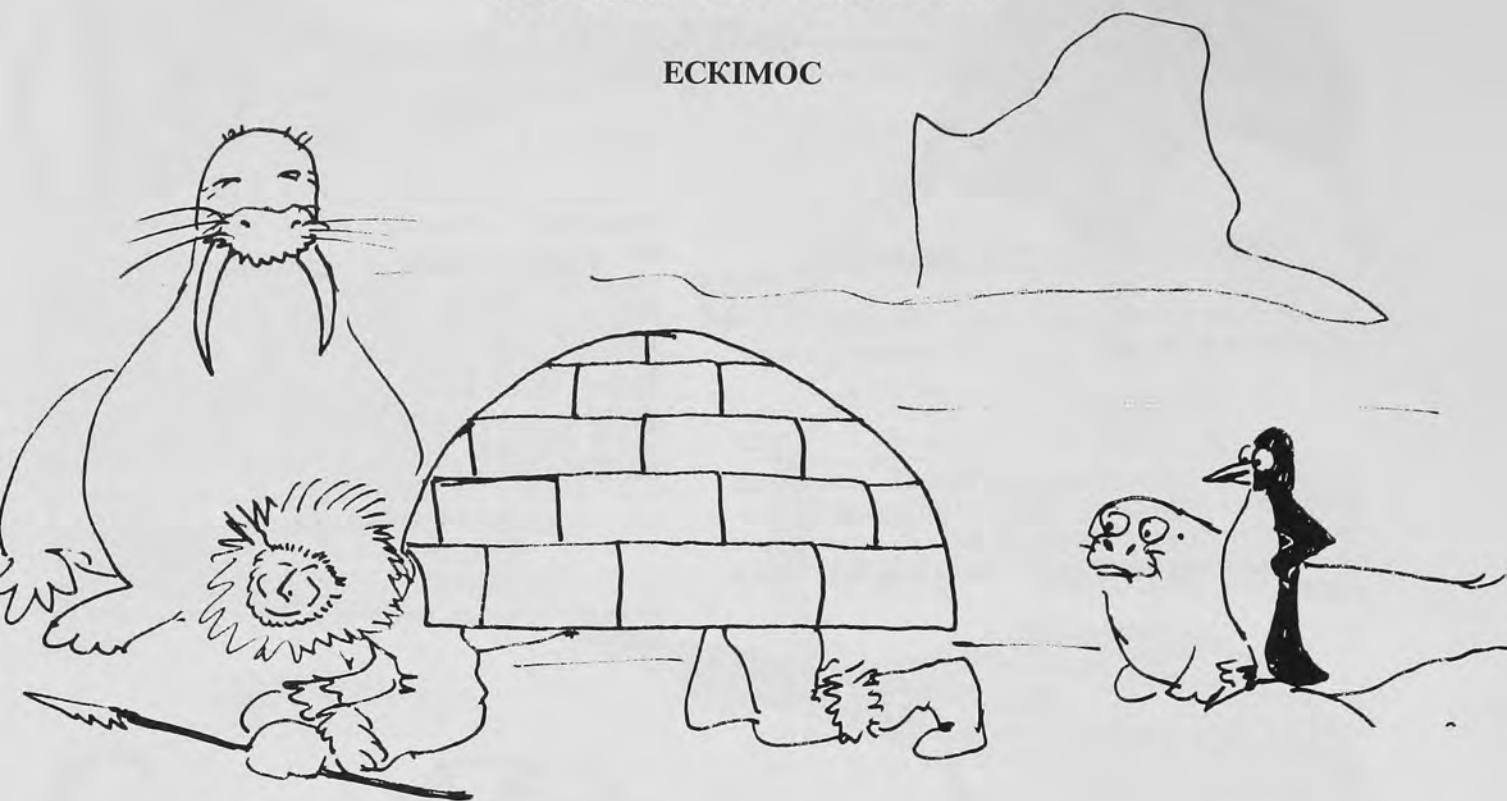
СВИРІЛЬ

Народні інструменти вживано або окремо, сольово (напр., пастуші інструменти), або для супроводу пісень (бандура, кобза, ліра), абож спільно, в різних комбінаціях, зокрема при танках, у формі і під назвою «**троїста музика**». Мелодію звичайно грає скрипка або кларнет. За додаткові інструменти правлять звичайно цимбали, підбасок, решето, бубон, друга скрипка — у різних сполученнях із трьох інструментів.

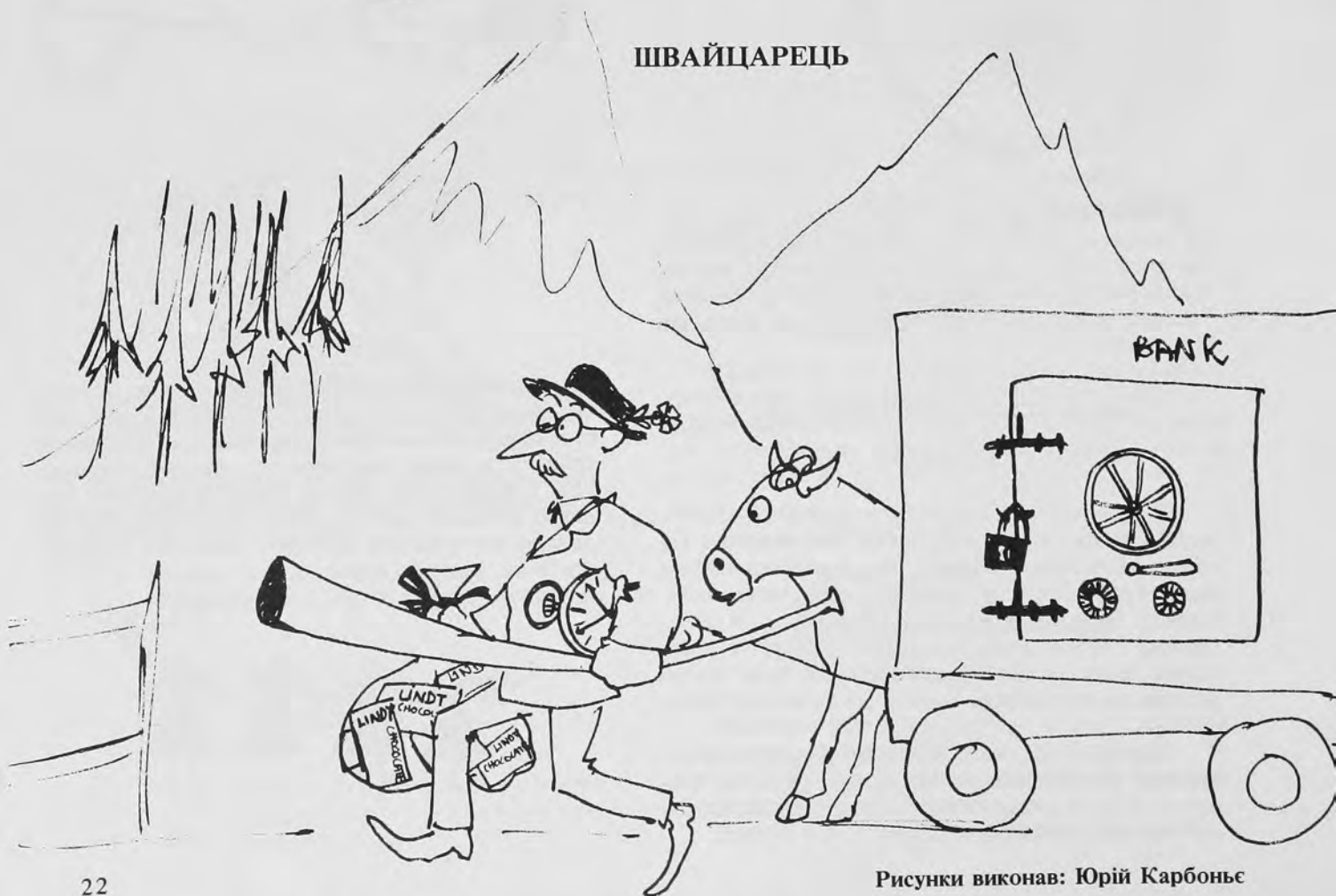

ЯК МИ ЇХ БАЧИМО???

ЕСКИМОС

ШВАЙЦАРЕЦЬ

ПЛАСТУНИ ВИГОТОВИЛИ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСКУ ДВОМОВНУ ПРОГРАМУ ДЛЯ КОМП'ЮТОРІВ

Наші добрі знайомі зі сторінок „Юнака” старші пластуни Андрій і Юрко Мончаки з Монтреалю переслали нам цілу низку інформацій про відкриття власної фірми із постачанням двомовних програм до комп'ютера. Їхню програму можна уживати на кожному комп'ютері марки IBM PC і це зовсім не є коштовне. Уживаючи програму в одній або в другій мовах, або мішаючи обидві мови, можна використовувати її для власного вжитку чи для писання листів, звітів, видавання журналів, газет і книжок.

Щораз більше пластунів має комп'ютери та вміє їх вживати, тому українсько-англійська програма може бути для них дуже корисною та помічною.

Молоді пластуни-підприємці подають свої пояснення до програми, які друкуємо для інформації наших читачів.

Про ближчі інформації та ціник можна писати на адресу:

KEY - CO. ENTERPRISES, 199 — 80th Ave.
LaSalle, Quebec, Canada H8R 2T2, (514) 366-4528

KEY - CO. ENTERPRISES

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСКИЙ ДВОМОВНИЙ КОМП'ЮТОР

KEY - CO. ENTERPRISES виготовляючи „Українсько-англійський двомовний комп'ютор” хотіли дати змогу українцям уживати чудовий винахід нашого століття, а саме комп'ютор. В цей спосіб українське суспільство на чужині має змогу уживати технологічні досягнення широко розповсюджені у нашому докільлі.

„Українсько-англійський двомовний комп'ютор” дає змогу уживати українську та англійську мови на комп'ютері без жодних зусиль. Притиснувши рівночасно два клавіші, можна легко переходити з одної мови на другу коли лише захочеться. Перехід з одної мови на другу не перешкоджує програмці, яку в даний час уживається. Букви вибиті на клавіатурі у даній мові, появляються на екрані у цій же самій мові. В цей спосіб є легко міняти та переплітати мови, бо обі вони можуть бути рівночасно зображені на екрані. „Українсько-англійський двомовний комп'ютор” був придуманий, щоби в легкий спосіб можна було користуватись різними програмками у двох мовах. Не зважаючи на це, якою програмкою послуговується у даний час -- „wordprocessor”, „data base”, „spreadsheet”, „BASIC”, тощо, „Українсько-англійський двомовний комп'ютор” є завжди готовий до вживання.

Ось декілька прикмет „Українсько-англійського двомовного комп'ютера”:

- Працює на одному із найпопулярніших комп'ютерів сьогоднішнього дня; а саме на „IBM PC” (або йому подібних).
- Одночасно зображає на екрані українські та англійські букви.
- Має двомовне розміщення клавіатури.
- Довільний вибір розміщення українських букв.
- Легкий та нескладний спосіб монтажу української системи -- нема гудзиків, дротів, довгих та складованих пояснень -- бо українська програмка міститься на диску.
- Поазбучно сортує українські слова.
- Функціонує майже в усіх програмках на ринку.
- Нема особливих обмежень, бо українська програмка працює на рівні „DOS”.

Для прикладу, подаємо внизу деякі стилі писання букв виготовлені друкаркою „EPSON FX”.

0 ОДИН УДАР, 'PICA'
 1 ОДИН УДАР, 'ELITE'
 4 ОДИН УДАР, 'COMPRESSED'
 8 ОДИН УДАР, ГРУБШЕ, 'PICA'
 16 ПОДВІЙНИЙ УДАР, 'PICA'
 17 ПОДВІЙНИЙ УДАР, 'ELITE'
 20 ПОДВІЙНИЙ УДАР, 'COMPRESSED'
 24 ПОДВІЙНИЙ УДАР, ГРУБШЕ, 'PICA'
 32 ОДИН УДАР, ШИРШЕ, 'PICA'
 33 ОДИН УДАР, ШИРШЕ, 'ELITE'
 36 ОДИН УДАР, ШИРШЕ, 'COMPRESSED'
 40 ОДИН УДАР, ГРУБШЕ, ШИРШЕ, 'PICA'
 48 ПОДВІЙНИЙ УДАР, ШИРШЕ, 'PICA'
 49 ПОДВІЙНИЙ УДАР, ШИРШЕ, 'ELITE'
 52 ПОДВІЙНИЙ УДАР, ШИРШЕ, 'COMPRESSED'
 56 ПОДВІЙНИЙ УДАР, ГРУБШЕ, ШИРШЕ, 'PICA'

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСФОНД „ЮНАКА”

Замість Квітів на свіжу могилу
бл. п.

Стефанії з Гайдукевичів МИСЬКІВ-САВКА
 На Пресфонд „Юнака” жертвують 30.00 дол. Аня
 Літинська, пл. сен. Оленка Літинська-Санторе з
 мужем Карлом і дітьми Христею, Карлом і
 Миколою

Замість квітів на могилу св. п. інж. Олега
 Ключаса, батька пл. уч. Али Ключаса, зложили
 пожертви на Пресовий Фонд „Юнака” слідуєчі
 особи:

Мотря і Нестор Базарко	50.00 дол.
Марта і Ігор Воевідки	100.00дол.
Христина Воевідка	50.00 дол.
Аврелія і Роман Граб	50.00 дол.
Мирослава і Юрій Граб	10.00 дол.
Оксана Ключас	25.00 дол.
Лідія Крушельницька	10.00 дол.
Марта і Борис Левицький	100.00 дол.
Алла і Ярослав Лешко	50.00 дол.
Марта і Роман Навроцький	100.00 дол.
Володимир Онуферко	100.00 дол.
Христина і Богдан Певний	20.00 дол.
Луїс Сігел	100.00 дол.
Мотря і Роман Слоневський	50.00 дол.
Ольга і Александер Смаль	100.00 дол.
Христина і Юрій Ференцевич	50.00 дол.

Разом 965.00 дол.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНЬСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є
Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!
Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколайських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО—МИКОЛАЇВСЬКІЙ
КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 336-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Спілка**

Централа 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької
Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto,
Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

ОДИНОКА В ТОРОНТІ УКРАЇНЬСЬКА

COMMUNITY TRUST CO. LTD

2271 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P1
Phone: (416) 763-7333

Приймає вклади і ощадності. —
Платить найвищі відсотки. —
Уділює особисті і моргеджові позики. —
Приймає і реєструє пенсійні плани і на
нові дома (PPC). — Полагоджує всі
банкові операції. — Завідує спадками і
довіреними (траст).

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадить, позичайте та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням яногось напрямку", —
наже Оленсандр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цікавляться вихован-
ням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекюрація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
3359 Bloor St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:
2204 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5666

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
найоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"**
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303